

GRUNDDOKUMENT FÖR EVANGELISKA FRIKYRKANS
INTERNATIONELLA ARBETE

EVANGELISKA
FRIKYRKAN

INNEHÅLL

Sammanfattning	s. 3
Inledning.....	s. 6
Grunddokumentets ställning och funktion	s. 6
Vad är det vi vill göra?	s. 6
Grunda församlingar – Evangelisation och församlingsgrundande	s. 6
Träna ledare – Ledar- och församlingsutveckling	s. 8
Tjäna i samhället – Diakoni och samhällsutveckling	s. 10
Varför vill vi göra det här?.....	s. 14
Vår teologi	s. 14
Vår historia	s. 16
Vår omvärldsanalys	s. 17
Hur ska vi göra detta?.....	s. 22
Mission handlar om människor	s. 22
Missions handlar om relationer.....	s. 23
Mission handlar om att växa	s. 25

Grunddokument för Evangeliska Frikyrkans internationella arbete antogs vid Evangeliska Frikyrkans kongress 2008.

Formgivning: Elin Fbager, Sverigekontoret Evangeliska Frikyrkan

Foton framsida: EFKs bildarkiv

Nytryck: mars 2012

Tryckeri: Skiltryck

GRUNDDOKUMENT FÖR EVANGELISKA FRIKYRKANS INTERNATIONELLA ARBETE

SAMMANFATTNING

Detta dokument är en vägledning för Evangeliska Frikyrkans (EFKs) internationella arbete i syfte att förverkliga EFKs vision: Växande församlingar förmedlar hela evangeliet till hela människan över hela världen. Det klargör de grundläggande principer som ska styra arbetet (policy) och beskriver generella och övergripande strategiska vägval med genomslag i hela verksamheten. Tillsammans med samarbetskyrkor och andra partners vill EFK verka för att grunda församlingar, träna ledare och tjäna i samhället.

VAD ÄR DET VI VILL GÖRA?

Tre fokuserade verksamhetsinriktningar presenteras i dokumentets första del: *evangelisation och församlingsgrundande, ledar- och församlingsutveckling* samt *diakoni och samhällsutveckling*. Dessa verksamhetsinriktningar utgör kärnan i EFKs internationella arbete. Syftet är att klargöra hur vi förstår de olika delarna samt göra vissa avgränsningar och betoningar för att skapa en tydlig bild av vad EFK vill prioritera i sitt internationella arbete. Pionjärevangelisation går hand i hand med en målmedveten strävan att grunda nya församlingar. Tillsammans med sina partners vill EFK bidra till att allt fler ”växande församlingar” uppstår ”över hela världen”. Sådan samverkan, inte minst bland hittills onådade folk, formaliseras i partneröverenskommelser. Målet är självstyrande församlingar med en förkunnelse som är trogen evangeliet och relevant i den egna kulturmiljön och som ger impulser till fortsatt gränsöverskridande mission.

Träning och utbildning av ledare är ett led i utvecklingen av ”växande församlingar” och av organisationer som väl fyller de uppgifter de är tänkta för. För att en ledare ska fungera bra för sitt sammanhang, behövs en god organisation

– och vice versa. Ett sunt ledarskap präglas av tjänst och inte dominans och av öppenhet för att lära och berikas av andras erfarenheter. EFK ser en satsning på teologisk utbildning som central för ledar- och församlingsutveckling liksom insatser för att motivera våra samarbetskyrkor så att de i sin tur ”förmedlar hela evangeliet” vidare till nya människor och folk. Väl fungerande församlingar stärker också det civila samhället och därmed kyrkornas bidrag till samhällsutvecklingen.

Genom omsorgen om ”hela människan” får enskilda och grupper hjälp till ett värdigt liv där de grundläggande behoven blir tillfredsställda. I detta vill EFK ta sin utgångspunkt hos de fattiga och hos marginaliserade grupper i samhället och särskilt prioritera insatser som tydligt förbättrar deras situation och som ökar respekten för deras värde och värdighet, det vill säga deras mänskliga rättigheter. Utan att överge omsorgen om enskilda människor i nöd vill EFK se en förskjutning mot insatser som söker komma åt fattigdomens orsaker och därmed åstadkommer strukturella och långsiktiga förändringar. Aidsepidemin utgör ett exempel på hur dessa olika områden går in i varandra. EFK vill utifrån sin helhetssyn på människan och på missionsuppdraget bidra till en samlad insats mot denna katastrof, dess orsaker och följder.

VARFÖR VILL VI GÖRA DET HÄR?

Det här avsnittet svarar på frågan om *varför* vi valt att prioritera dessa verksamhetsinriktningar och den helhet de tillsammans utgör. I centrum står frågan om vilka motiv som driver oss och hur vi formulerar dessa. Frågan besvaras genom en läsning av de bibliska texterna, en historisk belysning av vår missionstradition samt en omvärldsanalys. Dessa tre delar bildar tillsammans motiv och orsak till de verksamhetsinriktningar som beskrivits i det förra avsnittet.

Alltifrån EFKs start 1997 har ledstjärnorna för den internationella missionen varit pionjär inriktning, helhetssyn, samarbete och ömsesidighet. Med mission avses det uppdrag Gud har gett den kristna kyrkan att till alla folk förmedla de goda nyheterna om Guds kärlek, Guds frälsning och Guds rike, alltså evangeliet om Jesus Kristus. Denna mission har sin förutsättning och grund i församlingens inre liv och gemenskap men tar sig uttryck i dess vittnesbörd utåt i ord och gärning, med andra ord av evangelisation/församlingsbyggande och tjänst/diakoni. Uppdraget delas av alla kristna, men församlingen avskiljer och sänder några för särskilda uppgifter för vilka de har personlig utrustning och kallelse.

Missionsarbetet måste ständigt utvärderas i takt med de förändringar som sker i omvärlden och strategin anpassas till den verklighet som råder. I en omvärldsanalys tar dokumentet upp de politiska förändringarna i världen, den ekonomiska verkligheten, globaliseringen, den växande nationalismen och profileringen av etnisk tillhörighet, fattigdomen, aidskatastrofen, de mänskliga rättigheterna, aktuella tendenser bland världsreligionerna och inom den evangeliska kyrkan och missionen samt församlingarnas utveckling i Sverige.

HUR SKA VI GÖRA DETTA?

Detta avsnitt avser att svara på frågan om *hur* EFK arbetar inom de tre verksamhetsinriktningarna och här beskrivs generella och övergripande strategiska vägval med genomslag i hela verksamheten. I styrdokument och verksamhetsplaner beskrivs strategiska frågor av mer specifik och tidsbunden karaktär till skillnad från detta avsnitt som beskriver långsiktiga strategiska perspektiv vilka genomsyrar hela verksamheten.

Mission handlar om människor och EFK vill fortsätta betona det strategiska värdet av svensk personal i mission. Skälen till att sända ut svenska missionärer är flerfaldiga. De utgör en viktig resurs för EFK både som förbindelselänk mellan EFK och dess partners såväl som för att uppehålla församlingarnas engagemang för det gemensamma missionsuppdraget. Det finns dessutom skäl att fortsätta sända missionärer som ett uttryck för EFKs förvaltande av sina resurser i

förhållande till den globala kyrkans behov.

Eftersom EFK är och vill vara en missionsinriktad rörelse som sänder missionärer bör församlingarna i sin samverkan i EFK tillsammans söka vägar att fördjupa missionsengagemanget så att minskningen av antalet utsända missionärer kan vändas i en ökning.

Det är också viktigt för EFK att söka samarbete och ömsesidiga relationer med nationella ledare. En viktig del av EFKs strategi är därför att i nära samverkan med samarbetskyrkor och partners stödja utbildning och träning av fler sådana strategiskt placerade och för sin uppgift väl kvalificerade ledare.

Mission handlar om relationer och med *samverkan i mission* avser vi dels den strävan efter enhet och samarbete som vi vill ska känneteckna alla våra insatser, dels också mer specifika insatser för att initiera och utveckla nya former för samverkan i mission, inte minst tillsammans med de nya missionsaktörerna bland våra samarbetskyrkor och partners.

I vissa av dessa samarbetsrelationer finns en hög intensitet trots att EFK inte ger några ekonomiska anslag. Det viktiga är alltså *relationsaspekten*.

Mission är hela församlingens uppdrag. Församlingen är den miljö där personlig kallelse och gåvor för missionstjänst upptäcks, bejakas och utvecklas. Det är därför strategiskt viktigt att vi inom EFK fortsätter att betona enskilda församlingars initiativkraft samtidigt som vi stärker församlingarnas samverkan i mission för att i god och öppen dialog förvalta våra resurser på bästa sätt.

Viktig är också den *mission som sker i Sverige*. EFK vill aktivt verka för att utveckla strategiska allianser med samarbetskyrkor eller andra partners i våra olika regioner, företrädesvis i Syd, för insatser i Sverige och övriga Europa. Genom en sändning i båda riktningar skapas mer av ömsesidighet i dessa relationer. Det är också strategiskt viktigt att vi arbetar utifrån jämlika relationer eftersom det uttrycker vår teologi och identitet samt det faktum att vi inte har råd att mista det bidrag och de resurser som våra partners utgör.

Foto: EFKs fotoarkiv

Mission handlar om att växa. EFK vill därför arbeta strategiskt för att människor växer tillsammans i relationer. Insikten om att det är strategiskt viktigt att växa tillsammans påverkar också EFK som organisation på så sätt att det stärker karaktären av att vara en lärande organisation. Vi behöver lära av våra syskon i Syd för att bättre kunna svara mot de utmaningar vi möter i t.ex vår svenska närmiljö. Därför behöver vi utveckla former och modeller för att lyssna till dessa röster och låta dem få genomslag i våra församlingar.

Det pionjära anslaget i mission behövs alltid för att nya församlingar och nya verksamheter ska startas liksom för att vi som rörelse ska bevara vår identitet och karaktär som pionjära. Men det behövs också som svar på de nya utmaningar som uppstår i en starkt föränderlig värld där de trender som beskrivits i omvärldsanalysen skapar nya utmaningar för missionen. Det är därför strategiskt viktigt för EFK att fortsätta den pionjära inriktning som skapar beredskap och förmåga till uppbrott och nytänkande när så krävs.

Att tjäna är också att växa och därför vill EFK vara en tjänande organisation. Missionen är alltid till sin natur tjänande om den alls ska kunna göra anspråk på att vara en del av Guds mission in i den här världen.

EFK eftersträvar genom sina tre verksamhetsinriktningar en helhetssyn på missionsuppdraget. Vi tror att det är strategiskt viktigt att värna denna helhetssyn för att växa som rörelse. Det handlar om att motverka den splittring som alltför ofta smyger sig in mellan evangelisation och socialt engagemang och att medvetet arbeta för att *bela* missionsuppdraget kommer till uttryck i EFKs internationella arbete.

EFK kommer med beslutsamhet och engagemang och i nära samverkan med sina partners att satsa på att grunda församlingar, träna ledare och tjäna i samhället för att förverkliga visionen *Växande församlingar förmedlar hela evangeliet till hela människan över hela världen.*

INLEDNING

För att förverkliga sin vision bedriver EFK och dess församlingar en omfattande verksamhet. I detta arbete behövs både Andens ledning och en noggrann och tydlig planering. Denna planering sker bland annat genom fastställda verksamhetsplaner och därtill hörande budget. De överordnade dokument som styr denna planering finns i de av kongressen beslutade dokumenten: **”Evangeliska Frikyrkans tro och självförståelse”** samt detta dokument **”Grunddokument för Evangeliska Frikyrkans internationella arbete”**.

Syftet med detta grunddokument är:

- Att klargöra de grundläggande övertygelser och principer som ska styra det internationella arbetet (policy).
- Att ange övergripande strategiska vägval som får genomslag i hela vårt internationella arbete.

GRUNDDOKUMENTETS STÄLLNING OCH FUNKTION

Grunddokumentet uttrycker EFKs vilja att verka för att grunda församlingar, träna ledare och tjäna i samhället. Detta sker tillsammans med de olika samarbetskyrkor¹ och andra partners med vilka EFK är förbunden i ett stort globalt nätverk för mission.

Då vår inriktning är att det ska råda ömsesidighet i dessa relationer måste detta få genomslag i vårt sätt att tänka och arbeta. Detta dokument har till uppgift att tydliggöra EFKs röst i det ständigt pågående samtalet med våra samarbetskyrkor och partners. Vi tror, att både tydlighet och dialog är väsentliga för att samarbetet ska utvecklas och ömsesidigt berika oss alla.

EFK utgörs av självständiga och ömsesidigt beroende församlingar som står tillsammans i gemenskap och mission² och där beslut i trosamfundets gemenskap uttrycker församlingarnas

gemensamma vilja. Det ömsesidiga beroendet bygger på ett dynamiskt samspel mellan församlingarnas frihet och en tydlighet i inriktningen av det gemensamma arbetet. Den demokratiska beslutsprocessen liksom dialogen mellan EFK Sverigekontoret och pastorer/församlingsledare kring den internationella missionen, är av yttersta vikt. De lokala missionsråden har också en nyckelfunktion.

Dokumentet är ett viktigt referensmaterial i samråd och samverkan mellan det internationella arbetet i regionerna och EFKs program (Församlings- och Utbildningsprogrammen) samt EFK UNG. Ömsesidiga impulser och konkret samverkan förstärker den internationella dimension som är viktig i allt arbete som EFK bedriver.

VAD ÄR DET VI VILL GÖRA?

I detta avsnitt beskrivs de tre verksamhetsinriktningar som utgör kärnan i EFKs internationella arbete. Syftet är att klargöra hur vi förstår de olika delarna samt göra vissa avgränsningar och betoningar för att skapa en tydlig bild av vad EFK vill prioritera i sitt internationella arbete. Dessa tre verksamhetsinriktningar utgör tillsammans den helhet vi eftersträvar. Därför ska de uppfattas som olika delar av samma missionsuppdrag, var och en med sin egen tydliga och distinkta uppgift. Ordningföljden mellan inriktningarna är logisk och innebär alltså inte någon generell inbördes prioritering.

GRUNDA FÖRSAMLINGAR – EVANGELISATION OCH FÖRSAMLINGSGRUNDANDE

EFK står i en baptistisk väckelsetradition med dess betoning av omvändelse och troendeförsamlingens princip, vilket naturligt leder till engagemang för evangelisation och församlingsgrundande.

Med begreppet *evangelisation* menar vi, med Lausekondemneringsordens ord, sådan aktivitet som syftar till ”att sprida de goda nyheterna om att Jesus Kristus dog för våra synder och uppstod igen, för att som Herre erbjuda syndarnas förlåtelse och

Foto: Rusim Klauka

Andens frigörande gåva till alla som omvänder sig och tror”.³ Evangelisation kan därmed beskrivas som hela församlingens angelägenhet, men också som den enskilde troendes ansvar. Den helige ande utrustar även enskilda för en särskild evangelisttjänst. Bland många kristna i vår tid betonas evangelisation och omvändelsens nödvändighet mindre än förr men vi håller fast vid att det är en omistlig del av vårt missionsuppdrag, att inbjuda människor av annan tro till omvändelse och tro på Jesus Kristus.⁴

En naturlig följd av evangelisationen är att de som kommer till tro blir delaktiga i församlingssamfund där sådan finns. Pionjärevangelisation går därför hand i hand med en målmedveten strävan att grunda nya församlingar. Med *församlingsgrundande* menar vi hela den verksamhet (evangelisation, stöd, råd, undervisning etc) som syftar till att grunda nya lokala församlingar och som i en församlings pionjärstadium bidrar till att en lämp-

lig organisation av församlingen formas och ett ledarskap utvecklas.

Att grunda församlingar är ett uttryck för Guds frälsningshandling i världen. Det är ett nödvändigt uttryck för den relation mellan Gud och människor som upprättats genom Jesus Kristus och tar gestalt i det folk han församlar. Församlingen är både ett tecken på Guds rikes ankomst och ett redskap genom vilket riket kan röra vid människors liv och påverka samhället i stort.⁵

Församlingstillväxt och församlingsgrundande går hand i hand. Detta påstående stöds av erfarenheter från alla typer av församlingsrörelser världen över. Samfund som visar en ökning av antalet församlingar visar också en ökning av antalet medlemmar. Motsatt förhållande gäller vid minskning av antalet församlingar.

I EFKs internationella arbete sker idag evangelisation

och församlingsgrundande på olika sätt; genom egen personal i samverkan med nationella, genom stöd till nationella arbetare eller genom ekonomiskt stöd till samarbetskyrka eller samarbetspartner. En del partners har redan en utarbetad strategi för församlingsgrundande insatser, medan andra saknar strategi för detta. Det kan också framhållas att på platser där vi arbetar enbart eller huvudsakligen med diakonala insatser leder detta inte sällan till att församlingar grundas.

EFKs prioritering av församlingsgrundande har resulterat i att ett antal nya församlingar grundats, men vi ser också behov av att tydligare lära och utvecklas av de erfarenheter som många av våra internationella partners gjort.

Det är vår fasta övertygelse att församlingsgrundande är nödvändigt för att evangeliet ska kunna förmedlas till allt fler människor över hela världen. Denna inriktning gäller både enskilda församlingar och vårt gemensamma arbete. Därför vill vi i vårt internationella arbete betona denna inriktning som ett sätt att uppfylla vårt missionsuppdrag så att så många som möjligt ska få höra budskapet om Jesus Kristus. I enlighet med den historiska målsättningen för evangelisk mission vill vi se ”självstyrande, självunderhållande och självutbredande” församlingar grundas. Men självständighet är inte ett egenvärde utan en förutsättning för verklig ömsesidighet. En annan förutsättning är att alla församlingar och samfund/kyrkor har en teologi och förkunnelse som är trogen evangeliet och relevant i den egna kulturmiljön och som ger impulser till gränsöverskridande mission.

Församlingsgrundande och församlingsutveckling är en central uppgift utifrån missionsuppdraget. Erfarenheter, inte minst från Afrika, visar samtidigt att kyrkorna just genom att vara trogna sin identitet och kallelse som kyrkor är en betydelsefull del av det civila samhället.⁶ Att grunda och utveckla församlingar är därför även ett bidrag till det nödvändiga arbetet att stärka det civila samhället i Syd.⁷ Särskilt under kaotiska förhållanden är kyrkan ibland den enda fungerande strukturen och moraliska kraften i samhället. I stater med totalitära regimer är kyrkorna ofta en plats, där frihet och dialog fortfarande har utrymme. Fastän sådana regimer just därför försöker begränsa kyrkornas frihet och

inflytande blir dessa ofta en surdeg som verkar för frihet, rättvisa och mänskliga rättigheter i samhället i stort.

I vissa miljöer kanske de utländska missionärernas möjlighet till vittnesbörd begränsas till personliga relationer. I andra kan evangelisation vara själva huvuduppgiften. Men missionärerna kan alltid vara en viktig resurs i en process av församlingsgrundande. De bör helst arbeta i team med blandade nationaliteter. Målet är att så tidigt som möjligt etablera ett lokalt ledarskap. Hela denna process genomsyras av strävan efter kulturell relevans.

TRÄNA LEDARE

– LEDAR- OCH FÖRSAMLINGSUTVECKLING

EFK och dess modersamfund har en stark tradition av att forma, träna och utbilda ledare för olika uppgifter. Det är ett led i utvecklingen av växande församlingar och av organisationer som väl fyller de uppgifter de är tänkta för. Därför är ledar- och församlingsutveckling en naturlig följd av och komplement till evangelisation och församlingsgrundande.

Med *ledarutveckling* menar vi de aktiviteter och processer som gör att individer och grupper växer i kunskap, personlig mognad och förmåga att leda andra in i uppgifter och ansvar. Därigenom kan de komma in i den tjänst och roll där de med Guds hjälp och välsignelse kan använda de förutsättningar och gåvor Gud gett dem. I ledarutveckling ingår lärjungaträning, teologisk och annan utbildning, handledning av mentor liksom kontinuerlig kompetensutveckling.

Församlingen är som Kristi kropp djupast sett en organism, som dock behöver en organisation. Med *församlingsutveckling* menar vi en fördjupning och utveckling av församlingens liv, strukturer och funktioner när det gäller gemenskap, gudstjänst, vittnesbörd och tjänst. Den leder till tillväxt både i antal och mognad. Det finns också en rad organisationer och institutioner som är församlingen till hjälp. Vi räknar in även sådana i denna verksamhetsinriktning. Begreppet *organisationsutveckling* innebär fördjupning av identitet och självförståelse men även kapacitet att nå uppsatta mål och

göra nödvändiga förändringar från tid till tid. Detta är givetvis även för församlingar och samfund en aspekt av det vi benämner församlingsutveckling.

Det är naturligt och viktigt att beskriva arbetet för ledar- och församlingsutveckling parallellt i ett sammanhang. Församling/organisation och ledarskap hör nära samman. För att en ledare ska fungera bra för sitt sammanhang behövs en god organisation – och vice versa. En bra organisation är anpassad till sitt sammanhang och ger utrymme och möjligheter för människor att använda sina gåvor, kunskaper och övriga resurser för att församlingens eller organisationens mål ska kunna nås.

I Bibeln ges rader av exempel på ledarens centrala roll men också på organisationens betydelse. Gamla testamentet beskriver i långa stycken samspelet mellan ledare och folk. Mose är ett typexempel på en ledare som under lång tid förbereddes genom utbildning och erfarenheter för ett särskilt uppdrag. Han är också ett exempel på en ledare som för att kunna genomföra sitt uppdrag utvecklar en organisation.⁸ Nya testamentet visar tydligt att Jesus såg som en av sina viktiga uppgifter att forma ett ledarskap för den församling som skulle växa fram. Redan i den första kristna församlingen utvecklades en organisation både för den sociala omsorgen och för det mer utåtriktade missionsarbetet.⁹

EFK har i sin egen organisation, sedan sin tillkomst 1997, arbetat medvetet och intensivt med ledar-, församlings- och organisationsutveckling. EFK vill vara en ”lärande organisation”. Det betyder att det finns en medvetenhet om vikten av att bearbeta dessa frågor både i Sverige och i övriga länder, där vi är involverade och att i den bearbetningen ta vara på tidigare erfarenheter och misstag.

Därför finns också särskilda program för att förbereda bland annat evangelister, ungdoms- och fritidsledare, pastorer och missionärer för deras uppgifter (Utbildningsprogrammet), liksom för att stärka församlingar i deras utveckling (Församlingsprogrammet).

Att utbilda ledare och utveckla funktionella organisationer blev viktigt i de samfund som växte fram som resultat av missionsarbetet i Asien, Afrika och Latinamerika i mitten av 1900-talet. Frågorna om

utveckling av ledarskap och organisation har på nytt blivit aktuella i de samarbetskyrkor, som visserligen sedan lång tid formellt är självständiga men där det fortfarande återstår arbete för en fördjupad nationalisering på alla nivåer: personellt, organisatoriskt, ekonomiskt, teologiskt och kulturellt. Det gäller inte bara det kyrkliga arbetet utan även utbildningsinstitutioner, sjuk- och hälsovård och annan social verksamhet.

Lausannedeklarationen innehåller flera utmaningar för vår policy när det gäller denna verksamhetsinriktning: ”I de yngre kyrkorna är Gud i färd med att mobilisera nya resurser för världsevangelisationen.” Resultatet av vårt missionsarbete måste bli ”församlingar som är djupt rotade i Kristus och i närkontakt med sin egen kultur”. ”Vi bekänner att vi ibland har eftersträvat församlingars numerära tillväxt på bekostnad av tillväxten på djupet och skilt evangelisation från kristen fostran”. Det mångfacetterade arbetet måste få ”nationella ledare som uppenbarar ett sant kristet ledarskap, vilket utmärkes av tjänst och inte av dominans”. Ett sunt andligt ledarskap sammanfaller med ett demokratiskt ledarskap med förtroende hos och ansvarighet inför dem man är utsedd att leda.¹⁰

Det är vår grundläggande övertygelse att insatser för att utbilda ledare och utveckla församlingsliv och organisationers kapacitet och funktion är betydelsefulla överallt där EFK är engagerad. Därigenom stärks också det civila samhället och kyrkornas bidrag till samhällsutvecklingen. Eftersom vi samverkar med självständiga kyrkor och samfund måste sådant utvecklingsarbete främst stödja insatser som de själva initierat.

En annan viktig princip i dessa processer är att stödja de nationella kyrkorna i deras strävan att kontinuerligt förankra församlingsbyggande arbete, teologisk utbildning och annan ledarutbildning i det kulturella sammanhanget (kontextualisering). Om kyrkan i utövandet av den kristna tron i ord och handling är både trogen mot evangeliet och kulturellt relevant har de lokala församlingarna goda möjligheter till både kvalitativ och kvantitativ tillväxt.

Missionsarbetets globala karaktär idag innebär ömsesidiga impulser och ett utbyte av resurser, där de kristna i olika världsdelar och länder delar med sig till varandra av de speciella gåvor och erfarenheter de fått. Utbildning och ledarutveckling ska präglas av bidrag från våra skilda kulturer och traditioner genom ömsesidigt utbyte av kunskap och erfarenheter. Till församlingsutvecklingen hör även insatser för att motivera våra samarbetskyrkor att gå vidare i gränsöverskridande mission.

TJÄNA I SAMHÄLLET – DIAKONI OCH SAMHÄLLSUTVECKLING

Som Jesu efterföljare har missionärer i EFK och dess modersamfund alltid låtit förkunnelse och undervisning åtföljas av omsorg om hela människan. Därigenom har de varit kanaler för Guds kärlek och redskap för Guds rike. Den missionerande församlingen kan inte bortse från den konkreta nöden i en värld, där en stor majoritet av människor lever i fattigdom, ohälsa, ofrihet och brist på utbildning. Tjänst/diakoni är, som redan påpekats, en del av kyrkans missionsuppdrag.¹¹

Ordet *diakoni* kommer från grekiskan och betyder tjänande. Att leva i tjänst för andra är en kristen livshållning i Jesus efterföljd.¹² Sådan medmänsklig omsorg är diakonins kärna. Liksom i dokumentet *I livets tjänst: Diakonins perspektiv* (dåvarande Nybygget – kristen samverkan, 2002) använder vi begreppet i enlighet med den ekumeniska diakonidefinitionen från 1998: ”Diakoni är medmänsklig omsorg, grundad i Kristi kärlek, uttryckt i kyrkans liv och vill genom barmhärtighet, respekt och solidaritet möta människan och hennes utsatthet.” Internationell diakoni är det sociala arbete på kristen grund som naturligt växte fram i missionsarbetet genom den medmänskliga kärlekens gärningar. Det innefattade tidigt olika former av undervisning och sjuk- och hälsovård. Senare vidgades det successivt till att även omfatta andra former av bistånd till enskilda och grupper utveckling till ett värdigt liv där de grundläggande behoven är tillfredsställda.

Begreppet *samhällsutveckling* vidgar perspektivet ytterligare. Som redan påpekats har kyrkan en profetisk uppgift att verka för Guds rikes värden i den mänskliga gemenskapen här och nu. ”Vi bör därför dela Guds angelägenhet att rättvisa och försoning ska råda i hela det mänskliga samhället” och det gäller även dess strukturer.¹³ I vår frikyrkliga tradition finns en bibliskt grundad betoning av frivillighet och frihet i trosutövningen och av alla medlemmars rätt till delaktighet i församllingslivet på lika villkor (det allmänna prästdömet). Utifrån den gyllene regeln¹⁴ ser vi i dessa principer motiv för religionsfrihet, rättvisa och demokratiskt styrelsesätt i samhället i stort. När vi inkluderar samhällsutveckling i denna verksamhetsinriktning avser vi alltså sådana insatser som går utöver församlingen och dess närmiljö och söker påverka samhället i stort. Syftet är att medverka till ett samhälle

- där människors grundläggande materiella, sociala och andliga behov tillgodoses,
- där deras värde och värdighet respekteras liksom jämställdheten mellan könen,
- där religionsfrihet råder,
- där människor lever i fred och försoning och med demokratiskt inflytande över sin situation,
- där de har möjlighet till egen försörjning och
- där en god resurshushållning sker i relation till naturen och miljön.

Alla dessa aspekter av diakoni och samhällsutveckling hör givetvis samman som trådarna i en väv. Olika aktörer har olika fokus och kompletterar varandra. EFK vill ta sin utgångspunkt hos *de fattiga* i samhället och särskilt prioritera insatser som tydligt förbättrar deras situation. Insatserna ska leda till ökad respekt för människors värde och värdighet, det vill säga deras ”mänskliga rättigheter”. Därvid tas hänsyn till att människor kan vara fattiga och utsatta på olika sätt. Gemensamt är att de förnekas nödvändiga förutsättningar för att på ett tillfredsställande sätt kunna tillgoda sina grundläggande behov och ett värdigt liv. Begreppet fattig har alltså inte bara en materiell och ekonomisk innebörd utan även en social, kulturell och politisk.

Foto: Jakob Samuelsen

EFK vill på så sätt bidra till att bygga samhället ”underifrån” genom att vara med och förändra situationen för enskilda individer, som länkas samman i gemenskaper, som i sin tur påverkar sin omgivning.

Målet är alltså förändrade individer som är med och förändrar samhället.

EFK bedriver idag tillsammans med sina partners ett omfattande arbete för att bekämpa fattigdomen. Med stöd från bland annat Svenska Missionsrådet (SMR)/Sida och andra externa finansörer, liksom från våra egna insamlingsformer Ge för Livet och Barnhjälpen görs insatser för utbildning, sjuk- och hälsovård, hiv/aids-relaterat arbete, landsbygdsutveckling, mikrolånsprogram mm. Ge för Livet är även vår kanal för katastrofinsatser.

Arbete för religionsfrihet och för rätt till utbildning, kamp mot slaveri och mot orättvis och

grym behandling av lokalbefolkningar, kamp mot fattigdom, hunger och sjukdom och hjälp till nödlidande och utsatta barn är några exempel på att missionen varit involverad i arbete för mänskliga rättigheter (MR), även om själva begreppet inte använts. Andra områden som till exempel demokratiska och politiska rättigheter, hjälp till politiska fångar, kamp mot tortyr och godtyckliga straff i självständiga länder har ofta undvikits. I vår missionstradition har vi verkat för MR på individnivå inom områden som sjukvård och utbildning, men mera sällan inom områden där det har funnits risk för konflikter med myndigheter, risk för att missionärer skulle utvisas ur landet eller inom områden där missionen riskerat att ”politiserats”. Men under 2000-talet har detta förändrats och EFK har tagit flera initiativ som är tydligt kopplade till utsatta gruppers rättigheter i samhället och detta vill vi fortsätta med.

Grunden för denna verksamhetsinriktning är övertygelsen om att alla människor är skapade

till Guds avbild, med lika värde och en inneboende värdighet ”oberoende av ras, religion, hudfärg, kultur, klass, kön eller ålder”. Alla har därmed ett orubbligt människovärde. Detta kan också fastslås utifrån Guds frälsningsvilja. Försoningen genom Jesus Kristus gäller varje människa.¹⁵

En annan viktig princip finner vi i det faktum att Gud alltid har haft en speciell omsorg om de fattiga och utsatta. Som kristna är vi därför för rättvisans och kärlekens skull kallade att stå på de fattigas sida. I Guds plan för mänskligheten ingick ett rättvist samhälle, där en kontinuerlig utjämning av resurser skulle ske. Profeterna talade ofta domsord över dem som förtryckte de svaga och utnyttjade de fattiga.¹⁶ Jesu exempel i både ord och gärning visar också på betydelsen av att fattigdomen bekämpas. Det handlade om att integrera dem som hamnat utanför den sociala gemenskapen, att bota sjuka, befria förtryckta och verka för förändrade förhållanden i samhället.¹⁷ Den kristna församlingen fortsatte Jesu mission och hjälpte de fattiga. Apostlarna utmanade

ständigt de lokala församlingarna att stå på de fattigas sida.¹⁸

Vi är, med Lausannedeklarationens ord, ”chockerade av att miljoner människor lever i fattigdom och känner oss oroade över de orättvisor som är orsaken till fattigdomen”. En omedelbar konsekvens borde vara att ”de av oss som lever i en överflödssituation accepterar det som vår plikt att utveckla en enkel livsstil med syfte att mer generöst kunna ge till både social hjälp och evangelisation”.¹⁹

Men saken gäller mer än livsstilsförändring och direkt hjälp åt fattiga människor. Vår övergripande vision i detta avseende är att bidra till att de fattigas situation förbättras märkbart i de områden där vi är verksamma. EFKs strävan är att så långt som möjligt i alla sammanhang genomföra fattigdomsreducerande insatser utifrån en helhetssyn på människan.

Med *fattigdomsbekämpning* avser vi insatser som görs både för att avhjälpa akut fattigdom och för att komma åt fattigdomens orsaker och därmed åstadkomma strukturella och långsiktiga föränd-

ringar. De grundläggande orsakerna till fattigdom finns nämligen i de samhällsstrukturer och maktrelationer som styr människors möjligheter i samhället. Därför krävs åtgärder av politisk, social och ekonomisk art både i de rika länderna och i de fattiga, så att de fattigas rättigheter respekteras av de politiska och ekonomiska makthavarna.

Bakom ett samhälles strukturer finns enskilda och grupper med ekonomisk och politisk makt. De har ett sätt att tänka²⁰ och ett egenintresse som ofta gör att de inte vill se förändring. Detta måste avslöjas och öppet utmanas i en diskussion om individuell och kollektiv moral. Insatser för radikal förändring av lokala gemenskaper och samhällen, utifrån visionen om Guds rike och Guds frälsning, har också en djupare andlig dimension. Onda krafter utmanas. Vissa grundläggande värderingar behöver förändras inifrån. Bön och förbön är därför en viktig del av en missions och kyrkas samhällsförändrande arbete.

Arbetet mot fattigdomen och dess orsaker och konsekvenser hör nära samman med arbetet för de *mänskliga rättigheterna*. Med begreppet mänskliga rättigheter avser vi de fri- och rättigheter som uttrycks i FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, vilken antogs den 10 december 1948. Det är det första internationella dokument som erkänner att alla människor har samma värde och som utöver de grundläggande individuella fri- och rättigheterna fastslår en serie av såväl medborgerliga och politiska som ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter. I praktiken förutsätter de flesta av dessa en demokratisk rättsstat. Vi ser principen om alla människors rätt till ett liv i frihet och värdighet som väl grundad i en biblisk människosyn och i en kristen syn på människovärdet.

Ur MR-synpunkt vill vi i första hand fokusera religionsfrihet och minoritetsfolks rättigheter samt insatser för barns och kvinnors fri- och rättigheter. Vi tror att sådana insatser på sikt även bidrar till strukturella förändringar som krävs för att bekämpa fattigdom och misär. Att främja rätten till kunskap genom alfabetisering och grundläggande skolutbildning är i detta avseende en i högsta grad angelägen fråga.

Krig och våldskonflikter förvärrar påtagligt de fattigas situation och utgör ett hot mot mänskliga rättigheter och utveckling. Utifrån inriktningen på fattigdomsbekämpning och mänskliga rättigheter kan därför särskilda insatser för fred och försoning bli aktuella tillsammans med samarbetskyrkor, om deras länder drabbas. Det kristna försoningsbudskapet utgör också en stark drivkraft i detta avseende.

Aidsepidemin utgör ett exempel på hur olika områden går in i varandra. Denna katastrof förvärras av fattigdomssituationen, samtidigt som fattigdom och misär ökar kraftigt i spåren av aids. Situationen försämras med avseende på människors ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter och det gäller inte minst barnen. De aktiva och välutbildade generationerna slås ut, vilket även drabbar kyrkorna. Ledar- och organisationsutvecklingen behöver förstärkas för att undvika kollaps. EFK vill utifrån sin helhetsyn på människan och på missionsuppdraget bidra till en samlad insats mot denna katastrof, dess orsaker och konsekvenser.

SLUTSATS

EFK vill därför fokusera sitt internationella arbete kring de tre verksamhetsinriktningarna – grunda, träna och tjäna – enligt de avgränsningar och betoningar som ovan angivits och vi menar att det är i den samlade effekten av dessa tre som helheten av missionsuppdraget kommer till uttryck. I en annan mening uppstår helheten först när våra insatser ses tillsammans med allt som görs i mission från den världsvida kyrkan, men de tre verksamhetsinriktningarna uttrycker ändå helheten inom EFK.

VARFÖR VILL VI GÖRA DET HÄR?

Det här avsnittet svarar på frågan om *varför* vi valt att prioritera dessa verksamhetsinriktningar och den helhet de tillsammans utgör. I centrum står frågan om vilka motiv som driver oss och hur vi formulerar dessa. Frågan besvaras genom en läsning av de bibliska texterna, en historisk belysning av vår missionstradition samt en omvärldsanalys. Dessa tre delar bildar tillsammans motiv och skäl till de verksamhetsinriktningar som beskrivits i det förra avsnittet.

VAR TEOLOGI

”Kyrkan lever av mission som elden av att brinna.” Detta citat från teologen Emil Brunner antyder att mission är en del av den kristna kyrkans och därmed varje lokal församlings identitet och uppgift. I en av fornkyrkans trosbekännelser läser vi att ”vi tror på en enda, helig, universell och apostolisk kyrka”. Det sista av dessa fyra kännetecken på en sann kyrka betyder inte bara att den härleder sig från Kristi apostlar (sändebud) och bär deras tro vidare. Det betyder också att den är sänd, har del i en gudomlig sändning. ”Som Fadern har sänt mig till världen, sänder jag er till världen.”²¹ Denna sändning (”missio” på latin) är alltså en grundläggande biblisk ingrediens i församlingens identitet och uppdrag.

Alltifrån *skapelsen och syndafallet* har Guds kärlek och frälsningsvilja gällt alla människor och alla folk. Men Bibeln visar hur Gud uppenbarar detta i historien genom ett av folken.

När Gud utvalde och ingick förbund med *Israels folk* var det för att detta folk skulle vara ”ett rike av präster”, alltså folkens representant inför Gud och Guds representant inför folken, eftersom ”hela jorden är min”.²²

Israel hade dock svårt att låta Guds vilja komma till uttryck i sitt eget liv och än mer att fylla sin uppgift gentemot främlingar som kom till templet i Jerusalem för att lära känna den Gud de hört talas om. Genom sådana främlingar som återvän-

de hem till sina folk skulle ”alla jordens folk lära känna ditt namn och frukta dig, så som ditt folk Israel gör”, enligt Salomos bön vid templets invigning.²³ Profeterna förkunnade dock att den tid skulle komma då Herrens tjänare skulle uppfylla folkets kallelse att vara ”ett ljus för andra folk” så att Guds räddning ska ”nå över hela jorden”.²⁴

När Herrens tjänare Jesus Kristus, *Messias*, kom koncentrerade han sin mission till Israels folk. Budskapet om Guds frälsning och Guds rike skulle först förkunnas för dem som hade fått löftet, innan det skulle föras ut till folken. Det universella frälsningserbjudandet förutsatte också att grunden först var lagd genom Jesu försoningsdöd och uppståndelse.²⁵ I evangelierna kan vi emellertid se att Jesus i handling undervisade sina lärjungar om att Guds kärlek inte bara gäller Israel. Dessa öppningar mot icke-judar uppfattades av judarnas ledare (med rätta) som Messiasanspråk.²⁶

Men gränsöverskridandets tid kom först efter *Jesu död och uppståndelse*. Då hade hans gärning och anspråk bekräftats av Gud själv.²⁷ Om Jesus inte hade uppstått hade vi varit kvar i våra synder, för det finns inget alternativt evangelium, ingen annan genom vilken vi kan bli frälsta.²⁸ Att Jesus är den ende och unike frälsaren – det är en stark motivering för en mission som utgår från ”Guds radikala diagnos och hans lika radikala botemedel”, även när tidsandan präglas av relativism.²⁹

Efter uppståndelsen intar Jesus platsen vid Gud faderns högra sida. Det är mot denna bakgrund vi ska förstå orden: ”Ät mig har getts all makt i himlen och på jorden. Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar...!” Han som är hela universums herre, han har av sin fader getts ”ät församlingen till att vara ett huvud över allting” och genom församlingens mission kallas alltfler att bejaka hans herravälde.³⁰

Detta skulle ta sin början när Anden gett lärjungarna kraft att vittna om Jesus ”i Jerusalem och i hela Judeen och Samarien och ända till jordens yttersta gräns”.³¹ På *pingstdagen* upphävdes symboliskt begränsningen till Israel genom förkunnelsen på ”andra tungomål” och så småningom öppnades perspektivet till blandfolket i Samarien och till icke-judiska folk. En tro grundad i judendomen

påbörjade sin väg mot att bli en världsvid tro. Den rörelsen fortsätter genom historien och geografien, olika starkt i olika tider, men ändå med en oöverblicklig drivkraft fram mot det mål som beskrivs i Uppenbarelsebokens sjunde kapitel: ”en stor skara...av alla folk...stod inför tronen”.³²

Kyrkans uppdrag är ett naturligt utflöde av dess egen identitet. Den är Guds folk ”församlat” kring Jesus Kristus och därmed delaktigt i hans uppdrag i världen. Gud kallar alltså ut ett folk ur världen och ger det ett nytt liv som inte är ”av världen”. Därefter sänder Gud sitt folk tillbaka in i världen som hans tjänare och vittnen. *Församlingens mission* är det som den är kallad att göra ”i världen”, utanför sin egen gemenskap. Den har sin förutsättning i församlingens inre liv men utgörs av dess evangelisation och diakoni. I detta uppdrag har alla enskilda medlemmar del, samtidigt som församlingen avskiljer och sänder vissa, som genom sina gåvor och sin personliga kallelse blir dess gränsöverskridande sändebud (missionärer). Uppdraget förverkligas både i den egna närmiljön och i helt andra kulturmiljöer där församlingar växer fram som är ”djupt rotade i Kristus och i närkontakt med sin egen kultur”.³³

Denna missions yttersta *syfte* är att Gud ska bli förhålligad och att Herren ska bli känd och ärad bland folken såsom den han är.³⁴ Det sker inte minst genom att människor befrias från ondskans makt och upprättar en gemenskap, som är ett vittnesbörd om riket och visar framåt mot honom som kommer.³⁵

Ibland ses tjänsten, diakonin, bara som en språngbräda för evangelisation. Det är inte en biblisk tanke. *Modellen* för all dynamisk mission finns i Jesu liv och tjänst. Där finns en grundläggande enhet mellan ord och handling, förkunnelse och kärlekens gärningar, undervisning och helande. Vårt tjänande i Jesu efterföljd måste alltså vara ett uttryck för omsorg om hela människan.³⁶

Guds frälsningsverk syftar till att befria människor från följderna av deras bortvändhet från Gud och till att upprätta den ordning för människans totala liv som Bibeln kallar *Guds rike*. I detta liv vävs kärleken till Gud och kärleken till medmänniskorna samman.³⁷ Mötet med Guds kärlek ger

oss en längtan efter att dela hans kärlek med våra medmänniskor, både genom att berätta för dem om Guds kärlek i Kristus och genom att tjäna dem i barmhärtighet och rättvisa. Evangelisation och socialt engagemang är tvillingar och kärleken är deras moder! De är oskiljaktiga men samtidigt har de båda ett egenvärde som uttryck för Guds kärlek genom oss.

Den missionerande församlingen kan alltså inte bortse från den konkreta nöden i en värld där en stor majoritet av människorna lever i fattigdom, ohälsa, okunnighet och ofrihet. Men den kristna kärleken kan inte nöja sig med att bara möta akuta behov när man börjar få insikt i vad de djupast sett beror på. Kallelsen att i Jesu efterföljd och i kraft av hans försoning ”utplåna djävulens verk” gäller både individens liv och de ”tankebyggnader” och strukturer som skapar klyftor och brustna relationer mellan människor.³⁸

Om Guds rike i sin kommande fullhet ska karaktäriseras av till exempel mänsklig värdighet och gemenskap, rättvisa och fred, då är det vår kallelse att redan här och nu vittna därom genom att söka förverkliga detta så långt det är möjligt mitt i vår begränsning och i en ond värld. Det är den principen som Paulus uttrycker i Romarbrevet, när han uppmanar de kristna, som lever i denna tidsålder, att leva värdigt, som det hör dagen till. Det innebär att här och nu söka leva som om Guds rike i sin fullhet redan vore inne.³⁹

Jesu underströk enhetens betydelse för vittnesbördet utåt.⁴⁰ I Paulus missionsgärning var också samarbetet och delaktigheten betydelsefulla aspekter. Församlingen i Filippi är det bästa exemplet på delaktighet i apostelns missionsarbete. Han betonar också ständigt vikten av att församlingarna går vidare i mission.⁴¹

Mot bakgrund av dessa bibliska perspektiv kan vi sammanfatta vår förståelse av begreppet mission.

- Med *mission* avser vi i detta dokument den kallelse och det uppdrag Gud har gett den kristna kyrkan och den lokala församlingen att manifestera och förkunna de goda nyheterna om Guds rike, evangeliet om Jesus Kristus, i hela världen, till ett vittnesbörd som kan ses och höras bland alla folk.

- Denna mission har sin förutsättning och grund i församlingens inre liv och gemenskap, vars attraktionskraft därmed får en missionsdimension.
- Kyrkans mission utgörs specifikt av dess vittnesbörd i ord och gärning om Guds kärlek, Guds frälsning och Guds rike, med andra ord av *evangelisation/församlingsbyggande* och *tjänst/diakoni*.
- *Uppdraget* delas av alla kristna, men församlingen avskiljer och sänder några för särskilda uppgifter för vilka de har personlig utrustning och kallelse.

VÅR HISTORIA

EFKs modersamfund, Helgelseförbundet (HF), Fri baptistsamfundet (FB) och Örebromissionen (ÖM), alla med sin begynnelse i slutet av 1800-talet, var redan från början rörelser med uttalat fokus på mission och evangelisation. Med tiden blev betoningen tydligare på församlingsrörelsen, där församlingarna kom att ta ett allt större förböns- och underhållsansvar för ”sina egna” missionärer.

Avkoloniseringen och den missionsteologiska utvecklingen ledde till framväxten av självständiga samarbetskyrkor från mitten av 1900-talet. Kongressen för världsevangelisation i Lausanne 1974 påverkade i hög grad modersamfundet och Lausannedeklarationen antogs efter hand av dessa som ett grunddokument för deras internationella arbete. Temat från Lausanne, ”Hela evangeliet till hela människan i hela världen”, beskriver i koncentrat samtliga modersamfundets syn på relationen mellan församlingsinriktat och socialt missionsarbete. Den helhetssynen tillsammans med möjligheten att erhålla medel från Sida för socialt biståndsarbete, ökade de internationella sociala insatserna inom modersamfundet.

Det nya samfundet, Nybygget – kristen samverkan, bildades 1997 och antog 2002 namnet Evangeliska Frikyrkan. Inför det konstituerande årsmötet uttrycktes det internationella arbetets ideologiska grund på följande sätt:

”Nybygget utgörs av församlingar som samarbetar för att utbreda Guds rike... Mission är hela församlingens uppdrag. I församlingen bör det regelbundet undervisas om mission i ett bibliskt perspektiv. Församlingen bör vara en

miljö, där gåvor för missions tjänst upptäcks och utvecklas.

Nybygget understryker vikten av den direkta relationen mellan församling och missionsarbetare i förbön, offer och personlig omsorg.

Nybygget bidrar med samordning av missionsinsatser, uppbyggnad av kompetens, utveckling av internationella kontakter, anställning av missionärer, etc.

Syftet med Nybyggets internationella arbete kan beskrivas på följande sätt: Nybygget vill vara en rörelse som hjälper församlingar att fullborda missionsuppdraget att nå alla folk, genom att motivera, utrusta och understödja kristna i alla åldrar.

Målet är att förkunna Kristus för alla folk. Nybygget vill därför vara en pionjärmission, där onådade folk prioriteras i det tvåfaldiga uppdraget: Evangelisation och social omsorg. Nybygget ska ha bestämda och konkreta mål.”

Under den process som ledde fram till bildandet av Nybygget och under de första verksamhetsåren utvecklades några grundläggande principer, som ska präglade planeringen och genomförandet av det internationella arbetet.

- Pionjär inriktning
- Helhetssyn
- Samarbete
- Ömsesidighet

Pionjär inriktning innebär insatser med syfte att plantera nya församlingar eller starta nya verksamheter, men också beredskap att gå till nya områden eller nya folkgrupper. Den kan också innebära beredskap till uppbrott från platser, områden och verksamheter där behoven och den nationella kyrkans ansvarstagande inte längre lika starkt motiverar bistånd utifrån.

Helhetssynen utgår från att Gud är ”alla människors skapare”, att det är ”Guds angelägenhet att rättvisa och försoning ska råda i hela det mänskliga samhället” och att därför ”både evangelisation och socialt och politiskt engagemang tillhör vår kristna plikt”.⁴² Den innefattar omsorg om hela skapelsen, både människor och miljö, liksom förkunelse och praktiska insatser på ett kulturellt anpassat sätt.

Foto: Pernilla Ardeby

Viljan till *samarbete* ska vara tydlig eftersom ”vår enhet stärker vårt vittnesbörd, medan splittring underminerar vårt evangelium om försoning”⁴³ men också med tanke på ansvarsfullt resursutnyttjande. Samarbete ska sökas där det är praktiskt och trosmässigt möjligt, i synnerhet i samband med nya satsningar. För den kristna missionen i stort innebär det oftast en bättre förvaltning av personella och ekonomiska resurser.

Mission är inte längre ett envägsföretag – från väst till övriga delar av världen. Mission från och till sex kontinenter öppnar vägen för ett *globalt ömsesidigt resursutbyte*. Detta är en utmaning och kräver öppenhet att se och erkänna varandras gåvor, resurser och erfarenheter. Det innebär också att vi ser våra egna begränsningar och behov så att vi lär och utmanas av våra samarbetspartners i fördjupade relationer.

I samband med EFKs framväxt har en rad olika dokument producerats som numera finns sammanfattade i dokumentet *Evangeliska Frikyrkans tro och självförståelse*.⁴⁴ Denna historia har präglat oss starkt och bidragit till att EFK än idag är en missions- och församlingsrörelse vilket uttrycks väl i EFKs vision:

Växande församlingar förmedlar hela evangeliet till hela människan över hela världen.

VÅR OMVÄRLDSANALYS

Vi lever och arbetar i en komplex värld. Den snabba utvecklingen i det globala samhället påverkar oss på alla nivåer. En missionsorganisation bör därför ständigt utvärdera sitt arbete i takt med de förändringar som sker och anpassa sin strategi till den rådande verkligheten. Det är därför väsentligt att det kontinuerligt sker en lokal och specifik omvärldsanalys. En analys som tar hänsyn till det aktuella sammanhang som präglar varje given situation, där vi befinner oss. Detta sker fortlöpande i de olika regionerna. Här följer emellertid en mer övergripande omvärldsanalys som beskriver de mest dominerande trenderna som präglat världen under lång tid och som sannolikt kommer att fortsätta dominera utvecklingen under överskådlig framtid.

De politiska förändringarna i världen är markanta. Slutet på det kalla kriget mellan Öst och Väst och en upplösning av totalitära regimer har skapat en ny politisk geografi med påtagliga konsekvenser för länderna i Syd. Vissa sådana regimer har bara bytt ideologiskt

förtecken, men alltfler länder inrättar en demokratisk styrelseform, till exempel i Afrika. Istället för den tidigare inbördes antagonismen är öst- och västmakternas gemensamma fiende idag terrorismen, även om definitionen av vad terrorism är varierar. Gamla konfliktkärnor, till exempel i Mellanöstern, får nya dimensioner av det faktum att USA är den enda egentliga supermakten i dagens värld. USA med allierade blir därigenom måltavla för extrema islamistiska grupper.

De politiska allianserna följer alltmer ekonomiska intressen och vilar allt mindre på ideologiska grunder. Europeiska Unionen intar teoretiskt en position av motbalans till NAFTA, den nordamerikanska ekonomiska alliansen, men förstärker i verkligheten västvärldens politiska tyngd i världen. Kina är idag en allt starkare aktör i den globala ekonomin, särskilt på den afrikanska kontinenten, och det finns tendenser till en nykolonialisering där USAs ställning utmanas men det är osäkert hur denna polaritet kommer att utvecklas framöver. De så kallade *bric-länderna*⁴⁵ utgör idag en allt starkare politisk kraft på grund av sin starka ekonomiska tillväxt.

Nära kopplat till det politiska finns alltså den *ekonomiska verkligheten*. De strategiska allianserna som bildas försvårar alltmer situationen för de fattiga länderna. Patent gällande mediciner och grödor samt skyddstullar och andra lagar mot import från Syd favoriserar den västerländska industrin och produktionen. Samtidigt isoleras de fattiga nationerna i sin strävan att komma in på världsmarknaden. Även om det finns positiva exempel på en växande medelklass, där alltfler får del av förbättrade livsvillkor är det trots allt så att de rika blir allt rikare och de fattiga allt fattigare, vilket förstärks av den så kallade skuldskrisen. Samma mönster återkommer inom de flesta av länderna i Syd, där klyftorna blir allt större mellan en minoritet privilegierade och en majoritet som lever i misär. Krånglig byråkrati och brist på demokratisk stabilitet motverkar ofta en positiv utveckling. Korruption och maktmissbruk leder dessutom ofta till kriminalitet och till revolutionära initiativ. Det finns idag en ökande politisk vilja att avreglera världsekonomin till förmån för

de fattiga länderna. Men det är tämligen osäkert i vilken utsträckning detta i realiteten kommer att gynna dessa länder eftersom deras inhemska marknader samtidigt konkurrensutsätts från de multinationella storföretagen.

Världsekonomin är en stark drivkraft till den så kallade *globaliseringen*. Industrialisering och urbanisering har medfört att nu över 50 % av världens befolkning bor i städer, där de sociala problemen växer snabbt. Detta sker samtidigt som en begynnande världskultur tar form. Kommunikations-samhället överbryggar geografiska och tidsödande barriärer. IT-samhället växer varje dag och allt fler människor har tillgång till telefon, e-post och Internet. De snabba färdmedlen och kommunikationskanalerna skapar nya förutsättningar för information och personlig kontakt. Samtidigt lever en stor del av världens befolkning fortfarande i skuggan av IT-världen och får endast del av de negativa effekterna av globaliseringen. Multinationella företag fråntar de fattiga småjordbrukarna och småföretagarna deras inkomstkälla. Den globaliserade ungdomskulturen skapar stora gap mellan generationer. De nyliberala krafterna stimulerar den fria konkurrensen och förstärker utslagning och marginalisering.

Idag lever över en miljard människor i extrem fattigdom, det vill säga på mindre än en dollar om dagen. Mer än 800 miljoner människor går till sängs hungriga varje kväll. Hårdast drabbar fattigdomen kvinnor och barn, de extremt fattiga utgörs till 70 % av kvinnor. Att utrota fattigdomen är en av vår tids största utmaningar. Den globala produktionen har tredubblats på femtio år, men fattigdomen har inte minskat i samma takt. Varje dag dör 30 000 barn av fattigdomsrelaterade orsaker som skulle kunna åtgärdas. Det kan vara brist på mat eller rent vatten. Det kan också vara avsaknad av enkla malariamyggnät eller penicillin. En halv miljon kvinnor dör varje år av komplikationer i samband med havandeskap och födslar.

Den ökande klyftan mellan fattiga och rika är inte bara materiell – den går också mellan dem som har möjlighet att skaffa sig kunskap och dem som till exempel aldrig läst en bok eller sett en dator. Det är också en fråga om makt och möjligheter att göra sin röst hörd.

Världens ledare har enats om de så kallade millenniemålen, baserade på millenniedeklarationen, som bland annat innebär att halvera andelen människor som lever i extrem fattigdom till år 2015. Men i dagens takt kommer de flesta av målen inte att uppnås av de flesta länder. Några länder har dock redan nått vissa mål. Andra utvecklas mycket långsamt eller går till och med bakåt. Samtidigt finns idag både tillräckligt med resurser och kunskap för att uppnå målen. Det som saknats hittills är den politiska viljan.⁴⁶

Fattigdom och misär ökar dramatiskt i spåren av hiv/aids. Samtidigt förvärras själva aidsutvecklingen av fattigdomen. Epidemin har växt fram sedan början av 1980-talet och har utvecklats till historiens mest omfattande katastrof i sitt slag och har i flera länder lett till nationell förödelse. Detta gäller speciellt de afrikanska länderna söder om Sahara. I detta område finns två tredjedelar av världens ca 65 miljoner hiv-smittade personer och i vissa länder är 30-40 % av den vuxna befolkningen smittbärande. Generationer av utbildade och arbetsföra människor slås ut. 15 miljoner barn har blivit föräldralösa och varje år smittas över 500 000 nya barn under 15 år av hiv. I Asien och stora delar av Östeuropa utvecklas aidsepidemin i en allt snabbare takt och utgör i många länder ett allvarligt hinder för utvecklingen. Världshälsoorganisationen (WHO) har även uppmärksammat de allvarliga utvecklingshinder som utgörs av sjukdomar som malaria och även problem kopplade till det växande missbruket av alkohol och droger.⁴⁷

Miljö- och klimatfrågorna har under en längre tid blivit allt viktigare för den globala utvecklingen. Sedan mitten av detta årtionde har dessa frågor fått en medial uppmärksamhet som tvingar fram politiska diskussioner och beslut. Det råder idag konsensus om att det måste tas allt större hänsyn till klimat- och miljöfrågorna för att med alla till buds stående medel vända den negativa utveckling som leder till växthuseffekten. Det är också tydligt att den negativa klimatpåverkan som är ett resultat av de rika ländernas överkonsumtion i stor utsträckning hårdast drabbar de redan fattiga och utsatta.

Många av de nämnda företeelserna i vår omvärld

påverkar enskildas och grupper situation negativt. Samtidigt kränks de *mänskliga rättigheterna* i en lång rad länder. Det gäller inte bara politiska fri- och rättigheter. Människor förvägras ett värdigt liv på många sätt. Ofta är barn och kvinnor särskilt utsatta (barnarbete, trafficking, kvinnoförtryck). I stora delar av Nordafrika, Mellanöstern och Asien drabbas många människor av staters eller religiösa majoritetsgruppers bristande respekt för religionsfriheten.

Den växande *nationalismen* och *profileringen av etnisk tillhörighet* kan ses både som en följd av att sådant inte längre undertrycks i en ideologis intresse, till exempel kommunismens i forna Sovjetunionen och Östeuropa, och som en reaktion mot global-iseringen. Tendensen förstärks i de områden i världen där de negativa aspekterna av globaliseringen är speciellt tydliga. Nationalismen som under 1900-talet främst var en strävan efter frihet från kolonialherravälde har blivit ett led i kampen mot globaliseringen. Om profileringen av den nationella eller etniska identiteten sammankopplas med politiska, ekonomiska eller religiösa intressen kan den bidra till motsättningsrika länder och folk emellan och försvåra fredliga lösningar. Resultatet är bland annat det stora antalet flyktingar i världen och den invandrarfientlighet som kännetecknar inte minst västvärlden.

När det gäller *världsreligionerna* finns motstridiga tendenser. Å ena sidan har det moderna samhället främjat sekularisering och en syn på religion som en fråga om subjektiv värdering hemmahörande i den privata sfären. Å andra sidan finns många tecken på religionernas renässans, och religionens politiska dimension uppmärksammas alltmer. Omfattande folkförflyttningar och flyktingströmmar har i många länder lett till ett mångreligiöst samhälle. Det har lett till spänningar och konflikter mellan olika religionsgrupper men också till dialog och samverkan för gemensamma intressen. Religionsmötet med dess komplicerade problematik är oundvikligt även i de tidigare "kristna" länderna och inte bara i de länder som domineras av icke-kristna religioner. Det är inte heller bara kristendomen som är missionerande. Islam sprids i snabb takt i Europa, Afrika och Asien, inte bara genom immigration

utan även genom direkt mission. Buddhismen och hinduismen sprids också långt bortom sina kärnländer.

Den evangeliska kyrkan har haft en stark tillväxt i Syd. Kring 1960 fanns 75 % av de evangeliskt kristna i Väst (Europa, Nordamerika och Australien/Nya Zeeland) och 25 % i Asien, Afrika och Latinamerika. Kring år 2000 var förhållandet omvänt, med ca 70 % av de evangeliskt kristna i de tidigare mottagande missionsländerna. Pingstkyrkor och andra karismatiska rörelser tenderar att ha snabbast tillväxttakt. Teologiskt bryts olika strömningar mot varandra, även inom kyrkor och rörelser som i stort är evangelikal. Olika bibeltolkning leder ibland till olika ställningstaganden när det gäller vissa karismatiska fenomen, framgångsteologi, kvinnors rätt till pastorstjänst, sexualmoraliska frågor etc.⁴⁸ I kontrast mot denna utveckling i Syd kan vi konstatera en märkbar sekularisering i Europa där kyrkan går tillbaka och förlorar i inflytande, det gäller även i Sverige. Denna negativa utveckling i Europa kan även avläsas i en minskande bas för mission och därigenom att Europa alltmer framstår som en kontinent i behov av mission.

De här nämnda aspekterna på utvecklingen i världen av idag påverkar givetvis *den kristna missionen*, vilket avspeglas i de följande avsnitten av dokumentet. Några tendenser från de evangeliska missionssammanhangen ska också noteras. Där finns sida vid sida den helhetssyn som Lausannedeklarationen förespråkar och en resultatinkriktad, pragmatisk mission. Spänningen mellan reflexion och handling har både bidragit till en kreativ utveckling inom den evangeliska missionsvärlden och till svårigheter i förståelse och samarbete. 10/40-fönstret och onådade folk är beteckningar som försökt sammanfatta de stora utmaningarna i vår tid.⁴⁹ Dessa begrepp utgår främst från evangelisationsaspekten av den kristna kyrkans uppdrag. Samtidigt betonas också att de flesta av världens fattiga finns just inom det angivna området. Denna geografiska och etniska fokusering har påverkat många missioners strategiska planering. En markant tyngdpunktsförskjutning har därför skett från traditionella missionsfält till muslimvärlden och Asien.

Ökningen av missionärer från Syd är en konsekvens av kyrkans numerära tillväxt i Asien, Afrika och Latinamerika och av den ökande medvetenheten kring kyrkans ansvar för världs-

evangelisation. Över hälften av de evangeliska missionärerna i världen idag kommer från de tidigare mottagande missionsländerna. Länder som Sydkorea, Indien, Singapore, Nigeria, Ghana, Brasilien och Costa Rica överträffar de flesta traditionellt sändande länderna i väst i antalet missionärer, som i sitt arbete överskridit etniska och kulturella gränser inom eller utom den egna nationen.

Utöver alla dessa faktorer som påverkar internationell mission och situationen i våra samarbetskyrkor påverkas EFKs möjligheter till missions-satsningar av *församlingarnas utveckling i Sverige*. Vi kan konstatera att i tider av lågkonjunktur påverkar detta församlingarnas ekonomi negativt medan det i tider av högkonjunktur inte sker någon motsvarande ökning av församlingarnas ekonomi. Inom överskådlig tid ger det anledning till viss oro beträffande planeringen av EFKs framtida internationella mission. Detta, i kombination med andra tidstypiska trender, innebär också att församlingarnas stöd till gemensamt beslutade verksamheter och projekt inte kan påräknas med automatik. Många små församlingar i glesbygd, som tidigare troget gett till missionen, läggs ned eller slås samman i ekumeniska församlingar med flera samfundslojaliteter. Även om nya församlingar bildas, främst i städer, tar det ofta tid innan dessa utvecklar ett engagemang för de gemensamma insatserna i Sverige och i internationell mission.

I kontrast till den ovan beskrivna utvecklingen i våra församlingar finns det idag också ett *starkt engagemang bland många unga människor för internationella frågor*. Det tar sig bland annat uttryck i ett ökat intresse för rättvisefrågor, globalisering och stor vilja till korttidsinsatser och internationalisering. Detta engagemang i kombination med en tydlig förståelse för vikten av opinionsbildning och attitydpåverkan bidrar till att föra upp för missionen viktiga frågeställningar på agendan.

SLUTSATS

Detta avsnitt hade som syfte att svara på frågan om *varför* vi valt att prioritera verksamhetsinriktningarna grunda, träna och tjäna. De motiv som skissats hämtas ur vår teologi, vår egen historia och vår förståelse av omvärlden och det är dessa tre motivbilder som tillsammans kallar oss i den riktning vi valt för vårt internationella arbete.

HUR SKA VI GÖRA DETTA?

Detta avsnitt avser att svara på frågan om *hur* EFK arbetar inom de tre verksamhetsinriktningarna och här beskrivs generella och övergripande strategiska vägval med genomslag i hela verksamheten. I styrdokument och verksamhetsplaner beskrivs strategiska frågor av mer specifik och tidsbunden karaktär till skillnad från detta avsnitt som beskriver långsiktiga strategiska perspektiv som genomsyrar hela verksamheten.

MISSION HANDLAR OM MÄNNISKOR

VIKTEN AV SVENSK PERSONAL

Det är strategiskt viktigt att EFK utrustar och sänder missionärer. Missionsuppdraget förverkligas genom människor eftersom Gud använder människor för att förmedla evangeliet. Missionärerna är därför en viktig resurs för EFK som förbindelselänk mellan EFK och dess partners såväl som för att uppehålla församlingarnas engagemang för det gemensamma missionsuppdraget. Men skälen till att sända missionärer kan inte enbart förstås utifrån EFKs perspektiv. Det finns också skäl att fortsätta sända missionärer som ett uttryck för EFKs förvaltande av sina resurser i förhållande till den globala kyrkans behov. EFK har ett ansvar att ställa sina resurser till förfogande utifrån tanken på kyrkan som en kropp, där alla lemmar finns till för varandra. Utifrån dessa insikter behöver EFK även fortsättningsvis utrusta och sända missionärer.

Med missionär menas de som avskiljs och sänds för att utföra särskilda uppgifter, för vilka de har personlig utrustning och kallelse. Missionären blir en strategisk resurs när hon/han arbetar inom de tre verksamhetsinriktningarna. Inom samtliga verksamhetsinriktningar gäller att missionären tränar, utbildar och utvecklar potentiella ledare samt bidrar till att bärkraftiga församlingar och lokala organisationer växer fram. Av detta följer att missionären behövs i olika roller och funktioner samt i varierande antal beroende på den aktuella situationen. En pionjär situation och ett mångårigt samarbete skiljer sig på flera avgörande punkter men i båda fallen finns goda skäl för svensk personal. EFKs missionärer bör samarbeta

med inhemska ledare och medarbetare och inordna sig i de strukturer som gäller inom samarbetskyrkan eller partnerorganisationen. Villigheten att dela människors liv och erfarenheter ger trovärdighet åt missionärens insats. Ett team som dessutom innehåller människor med flera nationaliteter och med olika kulturell bakgrund kan bli ett gott vittnesbörd om den universella kyrkan.

Eftersom EFK är och vill vara en missionsinriktad rörelse som sänder missionärer bör församlingarna i sin samverkan i EFK tillsammans söka vägar att fördjupa missionsengagemanget så att minskningen av antalet utsända missionärer kan vändas i en ökning. Det är därför strategiskt viktigt att skapa möjligheter för unga människor att få prova på mission och att tidigt få egna erfarenheter av kyrkan i Syd. Det är också strategiskt viktigt att finna former för kortare insatser av människor med specifika kompetenser samt skapa nätverk mellan kyrkan i Syd och personer med anknytning till EFK som arbetar internationellt.

EFK vill alltså fortsatt betona det strategiska värdet av svensk personal i mission.

VIKTEN AV NATIONELLA LEDARE

Det finns inom våra samarbetskyrkor och bland våra partners många erfarna och väl kvalificerade personer, som utför betydande insatser inom alla tre verksamhetsinriktningarna. Genom dessa, som är väl förankrade och har förtroende i sin sociala och kulturella miljö, får missionärerna och EFK som svensk mission del av erfarenheter och kunskap som vi saknar, samtidigt som vi kan bidra med våra resurser. Samarbetet mellan missionärer och nationella ledare är avgörande för hur insatserna kommer att utvecklas eftersom erfarenheten är att *tillsammans når vi längre*.

Det är i huvudsak två typer av nationella ledare som EFK relaterar till. Den ena gruppen är *nationella nyckelpersoner*. Det är ledare inom kyrkor eller organisationer med en *strategisk* funktion i samarbetet med EFK och andra aktörer. Inte sällan är dessa personer ledare med nationellt och internationellt inflytande. EFK söker stödja den här typen av ledare i ett tidigt skede för att bidra till deras utveckling. Den andra gruppen är *nationella*

pionjärarbetare som grundar församlingar och församlingsrörelser. Inom ramen för verksamhetsinriktningen *Grunda församlingar – Evangelisation och församlingsgrundande* är det strategiskt viktigt att stödja den här typen av ledare och gärna de som grundar församlingar som grundar församlingar så att församlingsrörelser växer fram.

Det är därför viktigt för EFK att söka samarbete och ömsesidiga relationer med nationella ledare. En viktig del av EFKs strategi är att i nära samverkan med samarbetskyrkor och partners stödja utbildning och träning av fler sådana strategiskt placerade och för sin uppgift väl kvalificerade ledare. Om möjligt bör detta ske i den egna regionen.

MISSION HANDLAR OM RELATIONER

SAMVERKAN I MISSION

Utifrån Jesu ord om enhetens betydelse för vittnesbördet utåt och den bibliska grunden i övrigt för samverkan i mission,⁵⁰ kan vi dra slutsatsen att enhet och samarbete är värdefullt i sig och skulle kunna uppmuntras även om inga andra effekter än just gemenskap och samhörighet skulle uppnås. Men den dynamik och de positiva effekter som uppnås just genom enhet, samverkan och partnerskap är också en viktig resurs för missionsuppdraget, ett gott förvalterskap och en nödvändighet för att världsevangelisationen ska fullbordas.⁵¹ Det är därför strategiskt viktigt för EFK att bidra till samverkan i mission.

Med *samverkan i mission* avser vi dels den strävan efter enhet och samarbete som vi vill ska känneteckna alla våra insatser, dels också mer specifika insatser för att initiera och utveckla nya former för samverkan i mission, inte minst tillsammans med de nya missionsaktörerna bland våra samarbetskyrkor och partners.

”De västerländska missionsällskapens dominans håller snabbt på att upphöra. I de yngre kyrkorna är Gud i färd med att mobilisera nya resurser för världsevangelisation. Därigenom visar han att ansvaret för evangelisationen tillhör hela Kristi kropp”.⁵² Enligt tillgänglig statistik kommer redan över hälften av de evangeliska missionärerna i världen från Syd. Medvetna om missionsuppdragets

omfattning vill vi i EFK vara med och motivera samarbetspartners till samverkan i mission. Detta innebär ett aktivt deltagande i den världsvida missionsrörelsen genom en allt tydligare samverkan. I flera fall finns redan samarbetskyrkor involverade i sändandet av missionärer både inom och utom sina egna kulturella och nationella gränser.

UTVECKLING AV SAMARBETSRELATION

Denna betoning på samverkan i mission har lett till att EFK idag har en bred missionsekumenisk samverkan med ett betydande antal partners. Dessa relationer formaliseras i möjligaste mån i samarbetsavtal utifrån de förutsättningar som råder för respektive relation. Det är viktigt att klargöra dessa förutsättningar och att EFK väger in ett flertal aspekter i denna kategorisering av en samarbetsrelation. Det gäller typen av samarbetspartner (kyrka/samfund, ekumenisk organisation, missionsorganisation samt NGO) och intensitet i relationen (EFK använder en skala för att bedöma detta). I vissa av dessa samarbetsrelationer finns en hög intensitet trots att EFK inte ger några ekonomiska anslag. Det viktiga är alltså *relationsaspekten*. Detta är inte minst viktigt när EFK samråder med partners om eventuell placering av svenska missionärer, där EFK understryker vikten av att partners har god insyn och delaktighet i frågor som berör missionärens syfte och uppgifter.

Utveckling av samarbetsrelationer är därför strategiskt viktigt och utformningen av dessa i framtiden är beroende av kontinuerliga utvärderingar. Det kan även ibland vara motiverat att avveckla existerande samarbetsrelationer. Generellt vill EFK alltså vara en aktiv partner för erfarenhetsutbyte inom och utanför rörelsen.

SAMVERKAN I SVERIGE

Samverkansaspekten av missionsuppdraget gäller också här i Sverige. Det gäller dels den samverkan för mission som sker inom EFK men också den allt viktigare mission som sker i Sverige.

Den samverkan för mission som sker *inom* EFK vi-lar på insikten om att mission är hela församlingens uppdrag. Församlingen är den miljö där personlig kallelse och gåvor för missionstjänst upptäcks, bejakas och utvecklas. Enskilda församlingar inom

EFK behöver därför stödjas i att upptäcka och utrusta dessa människor så att grunden läggs för en fortsatt direkt relation mellan församlingen och dess utsända missionärer i förbön, understöd och personlig omsorg. EFK Sverigekontoret och regionkontoren bidrar med samordning av missionsinsatser, uppbyggnad av kompetens, utveckling av internationella kontakter samt med utbildning och anställning av missionärer. Det är därför strategiskt viktigt att vi inom EFK fortsätter att betona enskilda församlingars initiativkraft samtidigt som vi stärker församlingarnas samverkan i mission för att i god och öppen dialog förvalta våra resurser på bästa sätt.

Den samverkan för mission som sker inom EFK gäller emellertid inte bara samordning av förberedelse och sändning av missionärer utan även missionsteologisk bearbetning av missionsuppdraget som ett uttryck för kyrkans kallelse. Det är strategiskt viktigt att EFKs internationella arbete bärs upp av en teologi som svarar mot samtida missionsteologiska frågeställningar och som är förankrad i EFKs församlingar genom dialog och gemensam teologisk reflektion. I denna process är Missionsinstitutet strategiskt viktigt.

Den andra strategiska aspekten av samverkan i Sverige gäller *mission som sker i Sverige*. När församlingar i Sverige vänder sig till helt nya målgrupper eller arbetar för att grunda nya församlingar är det exempel på mission i Sverige. Vi har behov av impulser från andra och av deras insatser i samverkan med oss i detta arbete. Så sker redan med partners både från Nord och Syd. De initiativ som allt oftare kommer från olika länder i Syd kan i ett historiskt perspektiv beskrivas som en sorts ”mission i retur”. Sådana insatser skapar en växande ömsesidighet i världsmissionen i stort. EFK vill aktivt verka för att utveckla strategiska allianser med samarbetskyrkor eller andra partners i våra olika regioner, företrädesvis i Syd, för insatser i Sverige och övriga Europa. Genom en sändning i båda riktningar skapas mer av ömsesidighet i dessa relationer. De personer från våra partners som engageras i dessa insatser bör få likvärdig förberedelse som gäller för våra missionärer i internationellt arbete.

Sammantaget vill EFK fortsätta en strategisk samverkan för mission i Sverige.

JÄMLIKA RELATIONER

När vi säger att mission handlar om relationer är det viktigt att understryka att det innebär en överlåtelse till att fungera i jämlika relationer tillsammans med samarbetskyrkor och partners. Oavsett ekonomiska beroendeförhållanden gäller detta jämlika synsätt. Samma värdering om jämlikhet gäller oinskränkt också i relationer mellan missionärer och nationella samt mellan kvinnor och män. Det innebär att vi behandlar varandra som jämlikar oberoende av status, genus, roller och funktion. Denna jämlikhet vilar på den teologiska övertygelsen om att vi alla är jämlika inför Gud även om vi anförtros olika uppgifter i olika situationer.

Detta innebär att även marginaliserade grupper bjuds in att delta och att deltagandet sker på lika villkor. Det är viktigt att vi på detta sätt bejakar alla människors lika värde och evangeliets kraft att upprätta relationer och bygga en ny gemenskap. Vi hämtar förebilden i evangelierna och övriga texter i Nya testamentet. Det finns många grupper som på olika sätt marginaliseras och ställs utanför både gemenskap och möjligheter att påverka sin egen livssituation. Grupper som är särskilt utsatta är fattiga, kvinnor och barn, etniska minoriteter samt människor med funktionsnedsättning. Vi menar att dessa grupper ska ges utrymme att delta och bidra på samma villkor som andra grupper utifrån sina förutsättningar och förmågor. Detta är en självklarhet som behöver få tydligt genomslag i vårt internationella arbete.

Det är strategiskt viktigt att vi arbetar utifrån jämlika relationer eftersom det uttrycker vår teologi och identitet samt det faktum att vi inte har råd att mista det bidrag och de resurser som dessa grupper utgör. Vi arbetar därför tillsammans i jämlika relationer för gemensamma mål med alla våra partners.

MISSION HANDLAR OM ATT VÄXA...

... GENOM ATT TRÄNA LEDARE

Eftersom mission handlar om människor och relationer är den sällan eller aldrig en statisk företeelse. Den kännetecknas snarare av förändring och

progression eller tillbakagång. EFK vill därför arbeta strategiskt för att människor växer tillsammans i relationer. Vi tror att detta bäst sker genom träning och lärjungaskap. Det sker genom de insatser som tydligt rymms inom den särskilda verksamhetsinriktningen *Träna ledare – Ledar- och församlingsutveckling* men det handlar också om ett mer övergripande strategiskt förhållningssätt till allt det vi gör.

Det ska alltid finnas med ett träningsperspektiv i allt det vi gör eftersom vi tror att människor är de viktigaste förändringsagenterna. Människor i sig är värdefulla och värda att tränas men dessutom är all verklig förändring beroende av människor som tränats för sina uppgifter. Vi tror att detta sker bäst genom lärjungaträning i ordets alla bemärkelser. Vi vill träna människor som i sin tur kan bli de verkliga förändringsagenterna var de än befinner sig, exempelvis bekämpas korrupktion bäst genom att människor med goda värderingar befolkar organisationerna på betydelsefulla tjänster. På varje punkt där vi vill åstadkomma förändring och utveckling krävs människor som tränats för sin uppgift och därför är ledarträning en strategiskt viktigt uppgift i allt vårt arbete.

Våra missionärer blir utifrån detta resonemang *”ledare som tränar ledare”*. Detta är en vägledande princip för rekrytering och placering av nya missionärer.

... GENOM ATT VARA EN LÄRANDE ORGANISATION

Insikten om att det är strategiskt viktigt att växa tillsammans påverkar också EFK som organisation på så sätt att det stärker karaktären av att vara en lärande organisation. Vi vill nämligen växa tillsammans också som organisation i vår förmåga och vårt sätt att arbeta internationellt. Därför lägger vi stor vikt vid att lyssna, lära och utvärdera för att själva lära och utvecklas tillsammans med våra samarbetspartners.

Detta innebär att även EFK i Sverige behöver berikas av insatser från Syd. Vi behöver lära av våra syskon i Syd för att bättre kunna svara mot de utmaningar vi möter i vår svenska närmiljö. Därför behöver vi utveckla former och modeller för att lyssna till dessa röster och låta dem få genomslag i våra församlingar. Det innebär att vi måste vara öppna för initiativ som allt oftare kommer från olika länder i Syd och som i ett historiskt perspektiv utgör en sorts ”mission i retur”.

Det växande och lärande som här beskrivs har flera dimensioner och innefattar allt det vi gör och är. Allra djupast handlar det om att växa i vår mognad och efterföljelse av Jesus Kristus såsom vi lär känna honom i Bibelns texter. EFKs internationella arbete är därför i djupaste mening ett uttryck för vår kallelse att följa Jesus Kristus och lära känna honom än mer i mötet och lärandet tillsammans med andra människor.

... GENOM ATT VARA EN PIONJÄR RÖRELSE

Den pionjära inriktning som präglat EFKs moder-samfund och som varit en grundläggande värdering alltsedan EFKs start är också ett viktigt strategiskt perspektiv för det internationella arbetet. Det handlar om att vi lever i en starkt föränderlig värld som kräver att vi är beredda till uppbrott och nytänkande för att svara mot den aktuella situation som råder. Det handlar också om att vi som rörelse behöver bevara vår identitet och karaktär som pionjära.

Det pionjära anslaget i mission behövs alltid för att nya församlingar och nya verksamheter ska startas. Men det behövs också som svar på de nya utmaningar som uppstår i en starkt föränderlig värld där de trender som beskrivits i omvärldsanalysen skapar nya utmaningar för missionen. Det är därför strategiskt viktigt för EFK att bibehålla denna pionjära inriktning som skapar beredskap och förmåga till uppbrott och nytänkande när så krävs.

Det pionjära anslaget behövs också för att vi som rörelse ska bevara vår identitet och karaktär som pionjära. Detta är strategiskt viktigt – inte som ett självändamål – utan för att bibehålla motivation, glädje och kreativitet i missionsuppdraget. Det är en insikt om att vi är en rörelse som historiskt gett utrymme för det pionjära och som bör värna om denna inriktning som ett bidrag till den vidare missionsekumeniken.

... GENOM ATT VARA EN TJÄNANDE ORGANISATION

Att tjäna är att växa och därför vill EFK vara en tjänande organisation. Allt det vi gör i mission är därför ytterst ett uttryckt för att vi vill tjäna den Gud vi bekänner och de människor vi möter. Jesus Kristus är vår förebild i detta tjänande och enligt det exempel där Jesus ”antog en tjänares gestalt då han blev som en av oss” är det också vår uppgift att tjäna på samma sätt. Vi är nämligen sända av Jesus enligt det mönster

där han själv sänts av Fadern in i världen. Missionen är därför till sin natur alltid tjänande om den alls ska kunna göra anspråk på att vara en del av Guds mission in i den här världen. Detta grundperspektiv får genomslag i allt det vi gör – alla våra tre verksamhetsinriktningar påverkas av detta tjänande – och i alla våra relationer. Därför sker all samverkan och alla relationer främst utifrån detta tjänande perspektiv.

Detta tjänande perspektiv innebär också att vi arbetar långsiktigt för en hållbar utveckling. Effektivitet blir inte främsta ledstjärna utan tjänande och detta är strategiskt viktigt för att uppnå hållbara resultat. Vi tjänar troget till dess att vi tillsammans med partners är redo att gå vidare efter avslutat uppdrag.

... GENOM ATT VÄRNA HELHETSSYNYN I MISSIONSUPPDRAGET

EFK eftersträvar genom sina tre verksamhetsinriktningar en helhetssyn på missionsuppdraget. Vi tror att det är strategiskt viktigt att värna denna helhetssyn för att växa som rörelse. Det handlar om att motverka den splittring som alltför ofta smyger sig in mellan evangelisation och socialt engagemang och att medvetet arbeta för att *hela* missionsuppdraget kommer till uttryck i EFKs internationella arbete. I vår bibliska grund uttrycker vi hur evangelisation och socialt engagemang hör samman och ömsesidigt förstärker varandra samtidigt som de har legitimitet var för sig. Men det är i helheten som vi uttrycker Guds rike och växer som rörelse. Därför är det väsentligt för EFK att värna denna helhetssyn och låta den prägla våra insatser.

Denna helhetssyn på missionsuppdraget finns tydligt markerad redan i EFKs grundläggande intentioner (de fyra grundläggande principerna) och det är väsentligt att den även fortsättningsvis präglar EFK.

SLUTSATS

Detta avsnitt har lyft fram tre övergripande strategiska vägval som ska genomsyra EFKs internationella arbete; betoningen på människor, relationer och att växa tillsammans. Dessa övergripande vägval utgör bakgrund till de mer specifika och till sina sammanhang anpassade strategier som skissas i styrdokumentet.

FOTNOTER

- ¹ Med begreppet samarbetskyrka avses kyrkor och samfund i andra delar av världen med vilka EFK har en etablerad samarbetsrelation, oberoende av om de uppkommit som resultat av EFKs och dess moderssamfunds missionsverksamhet eller inte.
- ² Evangeliska Frikyrkans tro och självförståelse, s 14.
- ³ Se Lausannedeklarationen, artikel 4.
- ⁴ Se avsnittet ”Vår teologi”.
- ⁵ Matt 16:16-19; Apg 2:41-47; Ef 1:3-22; 1 Tess 1:2-10; 1 Petr 2:4-10.
- ⁶ Med uttrycket ”det civila samhället” avses icke-statliga grupperingar, kyrkor, organisationer och institutioner som bygger på människors frivilliga anslutning.
- ⁷ Uttrycket ”Syd” används idag allt oftare som samlade begrepp för de länder som helt eller delvis befinner sig utanför den starka globala ekonomi som i huvudsak består av de gamla industriländerna samt ytterligare ett antal länder, främst i Asien och Latinamerika, som i kontrast samlas under begreppet ”Nord”. Termerna ”Syd” och ”Nord” är alltså inte strikt geografiska utan anger snarare ett förhållande till världsekonomin.
- ⁸ 2 Mos 3; 2 Mos 18; 5 Mos 31:1-8.
- ⁹ Luk 6:12-16; Matt 16:16-19; Matt 28:16-20; Joh 20:20-23; Apg 1:8, 6:1-7; Ef 4:11-13.
- ¹⁰ Lausannedeklarationen, artikel 8, 10 och 11.
- ¹¹ Se avsnittet ”Vår teologi”.
- ¹² Se Matt 20:28.
- ¹³ Lausannedeklarationen, artikel 5. Se även avsnittet ”Vår teologi”.
- ¹⁴ Matt 7:12.
- ¹⁵ Lausannedeklarationen, artikel 5. Se även 1 Mos 1:26-27, 1 Joh 2:2.
- ¹⁶ Se t ex 3 Mos 19, 3 Mos 25, Jes 58, Amos 5 och 8.
- ¹⁷ Se t ex Matt 15:29-39; Matt 25:31-46; Luk 4:18-21; 13:32; 18:18-25; 19:1-10.
- ¹⁸ Se t ex Apg 4:32-37, 6:1-7, 2 Kor 8 och 9, Gal 2:9-10, 6:9-10; Jak 2, 1 Joh 3:16-17.
- ¹⁹ Lausannedeklarationen, artikel 9.
- ²⁰ Se 2 Kor 10:4-5 och avsnittet Vår teologi.
- ²¹ Joh 17:18, 20:21.
- ²² 2 Mos 19:5-6.
- ²³ 2 Krön 6:32-33.

- ²⁴ Jes 49:6.
- ²⁵ Matt 10:5-7, Joh 12:20-24.
- ²⁶ Matt 15:21-16:4.
- ²⁷ Apg 17:30-31.
- ²⁸ Apg 4:12, 1 Kor 15:14-20.
- ²⁹ Manilamanifestet, artikel 1.
- ³⁰ Matt 28:18-20, Ef 1:20-23.
- ³¹ Apg 1:8.
- ³² Upp 7:9-10.
- ³³ Lausannedeklarationen, artikel 10.
- ³⁴ Rom 1:5.
- ³⁵ Kol 1:13, Matt 24:14.
- ³⁶ Matt 9:35-36, 2 Tess 2:17.
- ³⁷ Matt 22:37-39, 1 Joh 3:17, 4:20-21.
- ³⁸ 1 Joh 3:8, Apg 26:18, 2 Kor 10:4-5.
- ³⁹ Rom 13:12-13.
- ⁴⁰ Joh 17:23.
- ⁴¹ Rom. 15:24; Fil. 1.3-5, 27; 1 Tess. 1:2-10.
- ⁴² Lausannedeklarationen, artikel 5.
- ⁴³ Lausannedeklarationen, artikel 7.
- ⁴⁴ Detta dokument finns tillgängligt på EFKs hemsida.
- ⁴⁵ Bric är en engelsk förkortning för Brasilien, Ryssland, Indien och Kina.
- ⁴⁶ Källor: Diakonia – Utrota fattigdomen nu och www.millenniemaalen.se
- ⁴⁷ Sifferuppgifterna kommer från UN AIDS EPIDEMIC REPORT 2007.
- ⁴⁸ Se Philip Jenkins, *The Next Christendom: The Coming of the Global Christianity*, 2002.
- ⁴⁹ Med det pedagogiska begreppet ”10/40-fönstret” avses områden mellan 10e och 40e breddgraden nord, dvs från Nordafrika i väster till Östasien, där en stor koncentration av onådade folk finns. Det senare begreppet avser folk och folkgrupper som är icke-evangeliserade eller där den inhemska kyrkan ännu inte kan ta fullt ansvar för den fortsatta evangeliseringen av folket.
- ⁵⁰ Se avsnittet ”Vår teologi”.
- ⁵¹ Se Lausannedeklarationen, artikel 7, och Manilamanifestet, artikel 9, där detta utvecklas ytterligare.
- ⁵² Lausannedeklarationen, artikel 8.

“Växande församlingar förmedlar
hela evangeliet till hela människan
över hela världen.”

EVANGELISKA
FRIKYRKAN